

фахівці центру проводять відкриті уроки з учнями школи.

Вже багато років школа співпрацює з методистом Міжнародного освітньо-методичного центру Dinternal Education в місті Одесі, викладачаем англійської мови з кваліфікацією CELTA, DELTA, Томом Бартоном [2].

Том Бартон, як досвідчений викладач англійської мови, отримав міжнародні кваліфікації вчителя англійської мови (CELTA) та понад 13 років викладав англійську у Лондоні, Венеції та Мілані. Згодом Том отримав Міжнародний диплом викладача англійської мови – DELTA зі спеціалізацією «Підготовка до міжнародних мовних екзаменів». За його участі проводяться спеціальні тренінги та семінари для вчителів загальноосвітніх шкіл Одеси та Одеської області задля підвищення кваліфікації та підготовки до ЗНО.

ДЖЕРЕЛА

1. Максимовська І.В. Застосування проектної методології в освітньому процесі / І.В. Максимовська, С.М. Кілаш // Project, Program, Portfolio Management. РЗМ: Тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції : [у 2т.]. — Том 2. — Одеса : Балан В. О., 2017. — С. 105-107.

2. Міжнародний освітньо-методичний центр Dinternal Education [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://elt.dinternal.com.ua/>

3. Pearson [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://pearson.com.ua/pro-nas/efficacy.html>

ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ ПОДВІЙНОГО ДИПЛОМУ СТУДЕНТАМИ ПЕРЕМІЩЕНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ RETHINK У ДОНБАСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

к.т.н., Черних Ірина¹, к.т.н., Колесніченко Сергій²
Донбаська національна академія будівництва і архітектури
Україна, Краматорськ

¹ i.y.chernykh@donnaba.edu.ua ² svk.mk15@gmail.com

Виконано дослідження проблем підготовки студентів закладів вищої освіти до можливості отримання подвійного диплома Вишу-партнера країн ЄС. Надано аналіз рівня підготовки студентів і ступеню готовності університету до міжнародної співпраці в сучасних умовах існування переміщених закладів вищої освіти Донецької і Луганської областей.

Ключові слова: переміщений заклад вищої освіти, подвійний диплом.

Друге півріччя 2014 року для 18 вишів східної України виявилось болючим і багатим на прийняття вимушених рішень. На сьогодні не існує жодного евакуйованого вишу на підконтрольну Україні територію. Всі виїжджали самі, на

особистому транспорту. Як наслідок, відсутній доступ до всіх архівів, навчально-методичної документації, документації бухгалтерського обліку. Залишилися без доступу, опинилися «за кордоном» 100% документації, всі навчальні, лабораторні корпуси, бібліотечні і житлові фонди, обладнання та унікальне устаткування.

Разом викладачі і студенти будують нове життя на нових місцях і, зазвичай, в дуже складних умовах конкурування з місцевими закладами. Але «все, що нас не вбиває, робить нас сильнішими» (Фрідріх Ніцше) [1] і люди пристосовуються працювати в таких умовах.

У рамках реалізації програмних ідей TEMPUS ERASMUS+, керівництвом Донбаської національної академії будівництва і архітектури (далі у тексті ДонНАБА) 30.11.2016 року було укладено Договір на 36 місяців для розробки та впровадження подвійних дипломів магістрів між університетами ЄС та університетами країн-партнерів - проект RETHINK - Reform of Education THru International Knowledge exchange [2] у рамках вимог європейського та українського законодавства у сфері освіти [3].

Враховуючи події на Сході України (від нашої країни приймали участь ДонНАБА та Донецький національний технічний університет – ДонНТУ, переміщений до м. Покровськ), роботу проекту фактично було призупинено, тому що було незрозуміло хто і як буде виконувати його завдання від України.

У травні 2015 року для з'ясування можливостей подальшої співпраці, у м. Київ відбулася зустріч представників комісії ЄС з проектів програм TEMPUS ERASMUS+ і робочих груп ДонНАБА та ДонНТУ. Представники двох ЗВО підтвердили свої наміри щодо виконання обов'язків за діючими договорами при виконанні умови погодження з вишами-партнерами зміни команди виконання проекту, який виконувався під загальним керівництвом університету Лісабона (Португалія). В результаті обговорень і погоджень, термін дії проекту, як виняток, було пролонговано до 30.11.2017 року.

Після цього у ДонНАБА розпочалася кропітка робота з виконання всіх умов договору. Для реалізації завдань проекту, було обрано два напрямки: спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія», спеціалізація «Промислове і цивільне будівництво» і спеціальність 101 «Екологія», спеціалізація «Екологія та охорона навколишнього середовища». Для ДонНАБА було визначено 2 університети-партнери: Політехнічний інститут м. Лейрія – IPLeiria (Португалія) - основний та Університет м. Ла-Корунья – UDC (Іспанія) - партнер. В подальшому, саме IPLeiria з було погоджено 2 навчальних плани та укладено відповідні договори на навчання за подвійними дипломами.

Визначеність з напрямками спеціалізацій звузила коло співробітників ДонНАБА, які займались виконанням умов договору. Між членами робочої групи виконання проекту (10 осіб) було виконано розподіл функцій: основні керівні і управлінські справи виконувала адміністрація; приведенням до відповідності і погодженням навчальних планів займалися декани відповідних факультетів; розробка нових курсів і їх розташування на платформі moodle на двох мовах

(українською та англійською), а також допоміжні: листування, перевірка якості матеріалу, переклади – робота викладачів ДонНАБА.

Найбільш зацікавленими і підготовленими виявилися студенти-магістранти наукового напрямку підготовки, які вже розпочали роботу за своїми темами. Погодження тематики науково-дослідної роботи не зайняло дуже багато часу, бо ті напрямки тем, над якими працюють наковці і молодь ДонНАБА та ДонНТУ є актуальними для університетів країн ЄС. Для ДонНАБА це напрямки: нові та удосконалені будівельні матеріали і вироби, енергоефективність і енергозбереження, проектування у складних сейсмічних мовах.

Рівень і якість виконання наукових досліджень у ДонНАБА відповідає вибагливим європейським нормам, що підкреслено дуже жвавим інтересом до робіт наших студентів під час стажування і успішного захисту у IPLeiria.

Паралельно виконувалася робота з формування і налагодження функціональної діяльності інформаційної інфраструктури ДонНАБА у корпусі, в якому були тільки стіни. За один рік повністю сформовано, протестовано і доведено до експлуатації внутрішню Internet-мережу (встановлено потужний сервер, який забезпечує безперебійну роботу всіх користувачів, прокладено якісну мережеву систему дротів), утворено вільні зони Wi-Fi.

За рахунок коштів програми RETHINK було придбано та відкрито комп'ютерній клас, який укомплектований найсучаснішими графічними станціями та ноутбуками, спроможними виконувати найскладніші розрахунки за сучасними прикладними програмами. Всі робочі місця обладнані ліцензійним програмним забезпеченням. Окрім потужної комп'ютерної техніки ДонНАБА, також за рахунок коштів програми, вдалося створити лабораторію будівельної фізики, обладнану сучасним Європейським обладнанням та устаткуванням. Це дозволило виконувати наукові дослідження з будівельної фізики як для дисертацій магістрів, так і у рамках договорів із фірмою KNAUF.

21 вересня 2017 року у залі колегії Міністерства освіти і науки України (м. Київ) відбувся інформаційний семінар-презентація «Програми подвійних дипломів – реформування вищої освіти через інтернаціоналізацію». На заході було констатовано, що Українські ЗВО, які знаходяться у складних умовах, не тільки виконали (фактично за 2 роки) всі завдання проекту, але й створили умови для динамічного впровадження традицій освіти країн ЄС до свого навчального процесу.

Була відмічена висока якість магістерських дисертаційних робіт, загальний високий рівень технічної підготовки студентів.

Презентація програми RETHINK у МОНУ 21.09.2017 р.

Гострі питання та проблеми, з якими стикнулася ДонНАБА під час роботи у проекті TEMPUS RETHINK, та які суттєво впливають на подальшу співпрацю:

1. Рівень англійської мови (а краще мови країни вишу-партнера) студента повинен відповідати рівню B2, процедура отримання сертифікату якого і довга, і коштовна. В нашому випадку, як виключення, цей рівень перевірявся викладачами IPLeiria, і тільки після їх погодження студент допускався до навчання.

2. Подорож та перебування на навчанні коштує 2-3 тисячі євро (в залежності від країни). Інколи ці витрати несуть фонди, але це стосується тільки терміну дії угоди.

3. МОНУ фінансує тільки 90 зі 120 кредитів освітньо-професійні програми магістрів. Студенти займаються без стипендії, викладачі – на самофінансуванні.

4. Університети Європи самостійно приймають рішення щодо узгодження навчальних планів, програм. У нас навчальні плани (в тому числі спільні з європейськими) мають пройти процедуру акредитації та атестації у МОНУ. Для програм магістрів обов'язкова вимога – наявність гаранта – доктора наук, ступеню якого взагалі немає у Європі.

ДЖЕРЕЛА

1. Пушкаренко М. О. Мудрість віків: вибр. афоризми/упоряд. - К.: Богдана, 2009. - С. 49.
2. Memorandum of Understanding. Project number 544178-TEMPUS-1-2013-1-PT-TEMPUS-JPCR. <http://rethink.fa.ulisboa.pt/index.php/application-info>.
3. Закон України «Про вищу освіту».